

ΤΟ «ΒΗΜΑ», ΤΗΣ ΕΥΣΕΙΝΟΥ ΛΕΞΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΠΟΝΤΙΑΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

- 1) Έσωτερικού Έτησια 30 Εξάμηνος 150 Διμήνος 75...

- 2) Έξωτερικού Έτησια 20 Εξάμηνος 100 Διμήνος 50...

Υπεύθυνος Συντάξεως Χαράλαμπος Λυσσαρίδης Πλατεία Διοικήτηριου 3

ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ Ε. Α. Θ.

Είναι η ποντιακή εφημερίς που αγωνίζεται για την προβόλην του ποντιακού έθνους...

Είναι το όργανον επικοινωνίας και ψυχικής επαφής όλων των Ποντίων...

Είναι το φωνητικόν συλλέκτης και ο πιστός θεματοφύλαξ όλων των άγνων Ποντιακών ελληνικών παραδόσεων...

Φιλοδοξεί να γίνει ο δέκτης και ο πομπός των ανέσεων, των πόθων, των προσδοκιών, των καμμών, των πόνων και των παραπόνων όλων των Ποντίων...

ΠΟΝΤΙΑΚΗ ΛΑΪΚΗ ΠΟΙΗΣΗ

ΕΤΑΙΡΟΝ ΚΙ' Η ΛΥΓΕΡΗ

Του κ. Δημ. Κ. Παπαδοπούλου (Σταυριώτη)

Η δημοσίευσή παραλλαγών διαφόρων λαϊκών τραγουδιών του Πόντου...

- Έταιρον κ' η λυγερή πάγ' όλων τον ποταμόν έταιρον επέρνιζεν...

Η ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΣΑΝΤΑΣ ΚΑΙ Η ΕΞΟΡΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΤΗΣ

Του κ. ΣΤΑΘΗ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗ (Καστανιά-Βεροίας)

ΟΙ ΣΑΝΤΑΙΟΙ ΣΤΟ ΕΡΖΕΡΟΥΜ

Αφού έφυγε από την Αργυρούπολη η πρώτη αποστολή για το Χουνούτ...

Εκεί σκόρπισαν σε διάφορα χάνια, αλλά με τί να ζήσουν; με τί να ζεσταθούν; με τί να αλλάξουν για να πλυθούν;

Σε λίγο άρχισε να τους θεοορίζη ο τύφος. Όσοι έφεραν στο νοσοκομείο πέθαναν σχεδόν όλοι...

Την άπαισία άρρώστια βοήθησαν πολλά δεινά: Πρώτα πρώτα οι υγιεινές συνθήκες...

Το φίλος Γ. Σακκάς, και το ίδιο ακριβώς μπορεί να λεχθί και για τους Σανταίους...

Οι Σανταίοι στο Χαρπούτ Έπειδή εξ αιτίας του πολέμου, τα περισσότερα οικήματα στην Τουρκία καταστράφηκαν...

Ο καϊμακάμης που ήταν Περσικής καταγωγής τους έπροστάτευσε από κάθε αθώα αρρεβία ως την ημέρα της ανταλλαγής...

Από το Ερζερούμ έστειλαν και στο Ερζιγκάν 200 περίπου άτομα, άγνωστα για ποιό λόγο...

ΟΙ ΣΑΝΤΑΙΟΙ ΣΤΟ ΧΑΡΠΟΥΤ

Έπειδή εξ αιτίας του πολέμου, τα περισσότερα οικήματα στην Τουρκία καταστράφηκαν...

Ο καϊμακάμης που ήταν Περσικής καταγωγής τους έπροστάτευσε από κάθε αθώα αρρεβία ως την ημέρα της ανταλλαγής...

Από το Ερζερούμ έστειλαν και στο Ερζιγκάν 200 περίπου άτομα, άγνωστα για ποιό λόγο...

Ο καϊμακάμης που ήταν Περσικής καταγωγής τους έπροστάτευσε από κάθε αθώα αρρεβία ως την ημέρα της ανταλλαγής...

ΠΟΙΟΙ ΠΕΘΑΝΑΝ

Είναι δύσκολο να δρίσουμε πόσοι ακριβώς πέθαναν. Ζήτησε να δει την ένορία Πανατιών...

Είταν δυστύχημα ότι από την Τραπεζούττα δεν έστειλαν τους Ποντίους κατ' εθεθία στην Ελλάδα...

Στην Ελλάδα συμπαιγείς πληθυσμοί Σανταίων εδρεύοντες: Στη Νέα Σάντα και Αγιο Χαράλαμπο...

Είταν άναγκαίαις οι έρεές αυτές στιγμές που λυγίζουν την ανθρώπινη ψυχή...

ΠΟΝΤΙΑΚΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Η ΔΕΣΠΟΙΝΗ

Συλλογή του κ. Αναστ. Αναστασιάδου

Μοιράζ' τα πρώτα πράγματα, μοιράζ' τα πρώτα άρνόπα, κι' η Δεσποινή νοικοκυρά κι' άμορφοκακωμένη...

ΠΟΝΤΙΑΚΑ ΕΘΙΜΑ ΤΟΥ ΔΩΔΕΚΑΗΜΕΡΟΥ

Τα Χριστούγεννα «του Χριστού» το πρώτον την ήμεραν, μετά την άπόλυσην της εκκλησίας...

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΑ ΚΑΛΑΝΤΑ

(Περιοχής Νικοπόλεως Πόντου)

Χριστός γεννήθεν, χαρά στον κόσμον. Άρχη κάλαντα κι' αρχή των χρόνων. Καλήν έσπέραν, έν καλόν παιδίν τ' άπέ 'γεννήθεν...

Το Διοικ. Συμβούλιον της «ΕΥΣΕΙΝΟΥ ΛΕΞΗΣ»

Θεσσαλονίκης, εύχεται προς όλα τα άδελφά Σωματεία και προς τους συμπατριώτας Ποντίους...

ΓΙΑ ΝΑ ΓΝΩΡΙΣΟΥΜΕ ΤΟΥΣ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΕΣ ΤΗΣ ΠΟΝΤΙΑΚΗΣ ΙΔΕΑΣ ΚΑΙ ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΩΝ ΠΟΝΤΙΑΚΗ ΣΤΕΓΗ ΝΙΚΑΙΑΣ—ΚΟΡΥΔΑΛΟΥ

Του κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΑΚΚΑ

(Η συνέχεια του προηγούμενου) Μόνον με αυτή την δραστηριότητα...

Απ' τα πολλά που θα μπορούσα να αναφέρω...

σταθερό πάνω στο όριον θεμελιώθηκε η όλη δημιουργική πολιτική της...

θε συνείσας και λογικής, χωρίς κανένα ένδοξα απόφαση...

Δεν είναι μόνον οι πολλοί δεκάδες έτών που βραίνονται...

Του κ. Π. Μελανοφρύδου κουνάει, αλλά το λείψανο δεν...

Υπάρχει συγκινητικότερο παράδειγμα απ' εκείνο των πτωχών...

Απ' όσον αφορά καλὰ καλὰ να κἀμοι την σχετική μου εισήγηση...

Έκεινο όμως που πιο εμφαντικά δίνει το μέτρο της πίσσεως...

Και όμως!—Όταν 4 μήνες αργότερα...

Όταν οι νέοι Πόντιοι διαβάσαν κανένα κἀριστουγγίμα...

Ο Α Δ Η Σ Τὸ κἀρδον ἐπέπνευσα σὸν Ἄδ'...

Υπάρχει πὸ θαυμαστὸ παράδειγμα προσφιλοσύνης...

Και τὸ ἀποτέλεσμα: Ὅχι μὲν καλοὶσθηκαί...

Πέντε μῆνες ἀργότερα με μὲν κεφάλαια 8.000 δρχ....

Εἶπε λοιπὸν ἐξηγεῖται τὸ πῶς κατὰθωσα...

Δὲν τὸ ξεύρου. Δὲν τοῦ, κατηγορῶ. Θὰ προσπαθῶσ...

Διὰ τοῦς δυσκολοῦμένους νὰ καταλάβωσι...

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΝ ΚΑΤ' ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΗΝ ΣΕΙΡΑΝ

Διαίτη γνωστόν, ὅτι ἀπὸ τὰς εὐλακτέους τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσας...

κὴν καὶ ἐνὸπτια τῆς Φυλῆς, παρὰ τὰς μακραιώνας δοκιμασίας...

ἄγνωτος, μετὴν σημασίαν τοῦ ταρξέου...

ἄντιδονίζω, θορυβῶ ἐντιδόντες δ' κόσμος...

ἄντιδονίζω, θορυβῶ ἐντιδόντες δ' κόσμος...

ἄντιδονίζω, θορυβῶ ἐντιδόντες δ' κόσμος...

ΠΟΝΤΙΑΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΠΟΙΟΝ ΘΑ ΕΤΟΝ ΤΟ ΚΑΚΟΝ...

Τοῦ Λάμπωνος

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

—Μη φογᾶσαι, λέει ἀτόν ὁ δάσκαλον, ἄσού πάει ὁ νοῦς ιο' και ἐάν ἐρ'ται, τιδὲν κακὸν πα' κ' εἶσαι. Κακὸν θὰ ἐν' ἀν πάη και ἄλλο κ' ἐρ'ται.

ΤΟ ΚΑΘΕΝΑΝ ΜΕ ΤΟΝ ΚΑΙΡΟΝ ΘΑ ΓΙΝΕΤΑΙ

Τοῦ κ. Χαραλ. Παπαδοπούλου

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

—Χάτιη, εἶπαν ἀτόν, φῶς τ' ὀμμάτια σ', ἐποίησε σε ἡ Σόνα τ' ἀγοῦρ'.

—Ἄτος πα ἐστάθεν ὀλιγον, ἐλαίξεν τὸ κιφάλ' ἀτ' και εἶπαν.

—Ἐ ρίζα μ', τὸ καθέναν με τὸν καιρὸν ἐθε θὰ γίνεται. Ἀ-σὸς μεσημέρ' και ὕστερονά ντό ἀνοίγεται τὸ μαγαζίν, πόσον ἀλιβερεῖθ θὰ ἐφτάγ' ;

ΕΣΥ ΠΑ ΣΚΑΣΜΕΝΤ'ΣΑ ΕΙΣΑΙ

Τοῦ κ. Στάθη Ἀθανασιάδη (Καστανιά Βεροίας)

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

—Ἄνιφτε, Ἄνιφτε, ἀτό τὸ εὐλόγ ὀπασμένον ἐν', κ' κρα τεῖ, ἔτερον βάλον.

—Ὁ Ἄνιφτον πα εἶπεν ἀτόν : —Ἐσὺ πα σκασμέν' τσαι εἶσαι, ἄμμα τὸν θεῖον τὸν Πάντιον πῶς κρατεῖς ;

ΤΗΝ ΠΑΣΤΟΥΡΜΑΝ ΠΑ ΕΔΕΒΕΝ

Τοῦ κ. Δημ. Παπαδοπούλου (Σταυριώτη)

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

—Ολαν, ἀφ' σ' ἀτό και ἔλα, ἀτό τ' εσὸν τὸ ναιμάζ' τήν πα-στουρμάν πα ἐδέβεν.

Τ' ΑΓΝΑ ΚΑΙ ΘΑΥΜΑΣΤΑ ΤΗ ΜΑΣΙ (ΣΤΗΜΝΩΜΑΝ)

Τοῦ κ. Ἐλευθ. Χ' Ἐλευθεριάδη (Ἀθηναί)

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

ΤΗ ΓΑΓΚΙΑΡΑ ΤΟ "ΤΙΚΙΑΝΟΠΟΝ,"

Τοῦ κ. Ἰωάν. Ἀβραμάντη (Ἀθηναί)

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

**Ἡ Ἐφημερίς μας εὐχεται εἰς τοὺς ἀναγνώστας
της καὶ εἰς ὅλους τοὺς συμπατριώτας Ποντίους.
ΚΑΛΕΣ ΓΙΟΡΤΕΣ ΚΑΙ ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ
ΤΟΝ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ ΧΡΟΝΟ**

Η ΚΟΤΣΑΝΙΝΑ

Τοῦ κ. Κων. Ἄρ. Παπαδοπούλου

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

Ο ΠΕΡΤΣΕΑΤ'Σ Ο ΒΑΣΙΛ'Σ ΚΑΙ Τ' ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ

Τοῦ κ. Γ. Θ. Κανδηλάπτου (Κάνεως)

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

ΕΥΘΥΜΑ ΠΟΝΤΙΑΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΑΜΟΝ ΨΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΜΟΝ ΑΛΗΘΙΝΑ

Τοῦ κ. Κυρ. Δημ. Καζαντζίδου (Καβάλας)

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

ΑΡΩΘΥΜΙΑΣ ΛΟΓΙΑ

ΛΕΛΕΥΩ ΣΕ ΤΖΟΛΟΧΑΙΝΑ

Τοῦ κ. Δημ. Κανονίδη

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

ΑΣΟΥ ΚΟΡΟΣ' ΙΑ ΤΡΑΓΩΔΙΑΣ

Τοῦ κ. Κων. Ἄρ. Παπαδοπούλου

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

Ο ΓΙΟΡΔΑΜ - ΑΓΓΗΣ ΑΣΗΝ ΤΖΟΛΟΧΑΙΝΑΝ

Τοῦ κ. Δημ. Κανονίδη

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

Ἐσθ' ἄσ' δλα ἐξέρτ', για πέ με ντό νά ἐφτάγω ;

Ἡ ἐκτύπωση ἐγένετο εἰς τὰ
καλλιτεχνικὰ τυπογραφεῖα
«ΤΕΧΝΗ»
Φρ. Ρούσδελτ 48

